

новонароджених – 42-57 мм. В плодовому періоді довжина червоподібного відростка відноситься до тім'яно-п'яткової довжини як: 1:13,1 – на 4-му місяці, 1:14,3 – на 5-му, 1:13,0 – на 6-му, 1:14,4 – на 7-му, 1:13,4 – на 8-му, 1:12,9 – на 9-му, 1:12,9 – на 10-му, 1:11,1 – у новонароджених. На 7-му місяці довжина червоподібного відростка досягає відносного максимуму (14,4:1). Починаючи з даного періоду, відбувається відносно зменшення його довжини.

Отже, з розвитком плода форма червоподібного відростка послідовно змінюється: спочатку він має форму завитка, а згодом – петлеподібну та гачкоподібну форми, що зумовлено впливом факторів зовнішнього середовища – ступенем його наповнення меконієм.

Бабий Л.Н., Витриченко Е.Е.

ВЛИЯНИЕ ЭМОЦИОНАЛЬНОГО СТРЕССА НА СЕРДЕЧНО-СОСУДИСТУЮ СИСТЕМУ

*Харьковский национальный медицинский университет,
г. Харьков*

В настоящее время, несмотря на многочисленные исследования и достигнутые положительные результаты, проблема эмоционального стресса не потеряла актуальности. Это объясняется тем, что в основе многих нейрогенных заболеваний лежат превентивные эмоционально-стрессовые состояния.

Известно, что в инициации и реализации проявлений эмоционального напряжения, важная роль принадлежит вегетативной нервной системе. Подобно адаптационному эффекту стресса, его повреждающий эффект вовлекает в процесс весь организм.

В связи с этим были изучены механизмы регуляции сердечно-сосудистой деятельности по данным интервалкардиографии у крыс линии Виста различной типологической принадлежности и индивидуально-типологические особенности протекания сердечных реакций в процессе формирования экспериментального эмоционально-стрессового состояния.

В результате было установлено, что экспериментальный стресс сопровождается отчетливыми функциональными изменениями сердечной деятельности, степень и выраженности которых зависит от индивидуально-типологической принадлежности организма. Наибольшей устойчивостью к стрессу характеризуется сердечно-сосудистая система с исходным уравновешенным

вагосимпатическим балансом. Прогностически неблагоприятны последствия стресса для организмов с усиленным парасимпатическим влиянием регуляции деятельности сердца. Следствием эмоционального стресса являются существенные сдвиги в системе микроциркуляции - замедляется электрофоритическая подвижность эритроцитов, скорость кровотока, изменяется просвет сосудов, увеличивается СОЭ. Наибольшей устойчивостью к эмоциональному стрессу характеризуются организмы с исходным усиленным симпатическим влиянием регуляции сердечной деятельности.

Бамбуляк А.В.

РОЗВИТОК ЛОБОВИХ ПАЗУХ У ПОСТНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ ОНТОГЕНЕЗУ

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Проведена морфометрія лобових пазух на 40 біологічних об'єктах. Труп новонароджених і препарати голови чи окремих органоконструкцій фіксували в 5% формаліні, після зовнішнього огляду промивались у проточній воді протягом 1-2 годин. Після фронтального розтину голови на рівні схилу вимірюють вертикальний і горизонтальний розміри хоан. У подальшому виконували сагітальний розтин таким чином, щоби зріз проходив біля стінки носової порожнини. Потім розкривають лобові пазухи і вимірюють висоту, ширину та передньозадній розміри, описують особливості будови її стінок. У ряді препаратів доступ до суміжних структур стінок носа виконували у напрямку до бічної, верхньої чи нижньої їх стінок.

Вивчення морфології лобових пазух є важливим етапом для клініцистів, адже у період формування органів досить швидко змінюється їх взаємовідношення з суміжними структурами лицевої ділянки. Відсутні хронологічні дослідження лобових пазух, що дають вікову кількісну характеристику від народження до глибокої старості людини. У новонароджених і дітей грудного віку лобові пазухи знаходяться тільки в зачатковому стані. У ранньому дитинстві лобові пазухи дещо більше впинаються доверху. Пневматизація лобових пазух досить інтенсивно відбувається в період першого дитинства, їх верхній край знаходиться вище надочно-ямкового краю і кінцевий відділ має округлу форму. У віці 8-12 років лобові пазухи збільшуються в розмірах. У даній віковій групі відмічена правобічна пневматизація. У підлітковому періоді розвитку